

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
1. KAPITOLA	
ROLE MZDOVÉ ÚČETNÍ VE FIRMĚ	13
2. KAPITOLA	
PRACOVNÍ PRÁVO A ZAMĚSTNANOST	23
2.1 Právní předpisy	23
2.2 Pracovněprávní vztahy	26
2.3 Vznik pracovního poměru	27
2.4 Změny pracovního poměru	32
2.5 Skončení pracovního poměru	34
2.5.1 Povinnosti zaměstnavatele při skončení pracovního poměru	39
2.6 Pracovní doba	40
2.6.1 Pružná pracovní doba	41
2.6.2 Kratší pracovní doba	41
2.6.3 Přestávky v práci	42
2.6.4 Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směny	42
2.6.5 Pracovní pohotovost	43
2.6.6 Práce přesčas	43
2.6.7 Noční práce	44
2.6.8 Dovolená na zotavenou	45
2.7 Povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance	49
2.7.1 Povinnosti zaměstnavatele	49
2.7.2 Povinnosti zaměstnance	50
2.7.3 Odpovědnost zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli ..	51
2.7.4 Odpovědnost zaměstnavatele za škodu způsobenou zaměstnanci ..	52
2.8 Překážky v práci	54
2.8.1 Překážky na straně zaměstnavatele	54
2.8.2 Překážky na straně zaměstnance	55
3. KAPITOLA	
MZDOVÁ PROBLEMATIKA	59
3.1 Právní předpisy	59
3.2 Základní zásady poskytování mezd v podnikatelské sféře	61
3.3 Formy mzdových plnění při zaměstnávání pracovníků	62
3.3.1 Mzda za práci přesčas	64
3.3.2 Mzda a náhrada mzdy za svátek	65

3.3.3	Mzda za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém pracovním prostředí	69
3.3.4	Mzda za práci v noci	71
3.3.5	Mzdové doplátky (mzda při výkonu jiné práce)	71
3.3.6	Mzda při vadné práci	72
3.3.7	Naturální mzda	72
3.3.8	Ostatní plnění nepovažovaná za mzdu	73
3.4	Platební mechanismus mzdy a ostatních plnění	76
3.4.1	Platební mechanismus mzdy	76
3.4.2	Platební mechanismus ostatních plnění	79
3.5	Platy a odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech	83

4. KAPITOLA

VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	91
4.1 Přehled právních předpisů	91
4.2 Osobní rozsah zdravotního pojištění (kdo má účast na zdravotním pojištění), volba zdravotní pojišťovny a průkazy pojištěnce	91
4.2.1 Osobní rozsah zdravotního pojištění	91
4.2.2 Volba zdravotní pojišťovny	92
4.2.3 Průkaz pojištěnce	93
4.3 Vymezení okruhu plátců pojistného	93
4.4 Povinnosti pojištěnců	97
4.4.1 Povinnosti zaměstnance	97
4.4.2 Povinnosti osob samostatně výdělečně činných (OSVČ)	98
4.4.3 Povinnosti osob bez zdanitelných příjmů (OBZP)	99
4.4.4 Povinnosti pojištěnců, za které je plátcem pojistného stát	99
4.4.5 Další povinnosti pojištěnce	99
4.5 Povinnosti zaměstnavatelů a státu	101
4.5.1 Povinnosti zaměstnavatelů	101
4.5.2 Povinnost státu platit pojistné	102
4.6 Pojistné	102
4.6.1 Výše pojistného a rozhodné období	102
4.6.2 Vyměřovací základ u zaměstnance	103
4.6.3 Vyměřovací základ OSVČ	107
4.6.4 Vyměřovací základ OBZP	109
4.6.5 Odvod pojistného	119
4.6.6 Splatnost pojistného	111
4.6.7 Způsob placení pojistného	111
4.6.8 Penále	111

5. KAPITOLA

POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	113
5.1 Charakteristika a právní předpisy	113
5.2 Poplatníci pojistného	114
5.2.1 Pojistné	116
5.3 Vyměřovací základ	117
5.3.1 Rozhodné období	120
5.3.2 Odvod pojistného	120
5.3.3 Splatnost pojistného	120
5.3.4 Způsob placení pojistného na sociální zabezpečení	121
5.3.5 Dlužné pojistné, penále a pokuty	121
5.3.6 Povolování dluhu pojistného a penále ve splátkách	123
5.3.7 Prominutí penále	123
5.3.8 Pokuty	124
5.3.9 Přirážka k pojistnému	124
5.3.10 Přeplatek pojistného	124

6. KAPITOLA

DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ	127
6.1 Právní předpisy a charakteristika	127
6.2 Vedení podkladové evidence v organizacích	128
6.3 Obecné zásady pro vyplňování evidenčních listů	129
6.3.1 Údaje, které je nutno vyplnit ihned při zakládání evidenčního listu důchodového pojištění	130
6.3.2 Údaje, které se vyplňují na evidenčním listu důchodového pojištění každoročně nebo při jeho uzavírání	132
6.4 Mechanismus předkládání evidenčních listů důchodového pojištění orgánům sociálního zabezpečení	135
6.5 Předstihové řízení	136
6.5.1 Povinnosti organizace v důchodovém zabezpečení	137
6.5.2 Odpovědnost organizace a zaměstnance	141
6.6 Sepisování žádostí o dávky důchodového pojištění	143
6.6.1 Vstup do organizací a kontrolní oprávnění	150
6.6.2 Právní důsledky porušení povinností	151

7. KAPITOLA

NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ	153
7.1 Charakteristika a právní předpisy	153
7.2 Okruh pojištěných osob	154
7.2.1 Vznik a zánik pojistného poměru nemocenského pojištění	157

7.3	Dávky nemocenského pojištění	158
7.3.1	Výpočet nemocenského	161
7.3.2	Jak stanovíme denní vyměřovací základ	161
7.3.3	Stanovení rozhodného období	162
7.3.4	Co je vyměřovacím základem pro účely dávek nemocenského pojištění	166
7.3.5	Poskytování nemocenských dávek pracujícím poživatelům starobního a invalidního důchodu	169
7.3.5.1	Případy vyloučení nároku na nemocenské	169
7.3.6	Podpora při ošetřování člena rodiny	171
7.3.7	Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství	175
7.3.8	Peněžitá pomoc v mateřství	177
7.3.9	Podmínky nároku na peněžitou pomoc v mateřství	178
7.3.10	Doba poskytování peněžité pomoci v mateřství	179
7.3.11	Poskytování peněžité pomoci zaměstnanci	182
7.3.12	Společná ustanovení o nárocích	183
7.3.13	Nároky při pobytu v cizině	183
7.3.14	Promlčení dávek	183
7.3.15	Povinnosti zaměstnanců a jiných oprávněných	184
7.3.16	Změna a vrácení dávek	184

8. KAPITOLA

DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI

A	FUNKČNÍCH POŽITKŮ	185
8.1	Příjmy ze závislé činnosti	186
8.2	Funkční požitky	188
8.3	Vymezení příjmů ze závislé činnosti	188
8.4	Zaměstnavatel a zaměstnanec	189
8.5	Příjmy ze závislé činnosti, které nejsou předmětem daně	190
8.6	Příjmy od daně osvobozené	191
8.7	Dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků	195
8.8	Zdanění příjmů ze závislé činnosti	196
8.9	Daň vybíraná srážkou zvláštní sazbou daně	196
8.10	Záloha na daň	198
8.11	Nezdanitelná část základu daně	199
8.12	Podmínky uplatnění nezdanitelné částky na dítě v domácnosti	206
8.13	Roční zúčtování záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků	210

9. KAPITOLA

NÁHRADY CESTOVNÍCH VÝDAJŮ .....

9.1	Právní předpisy	213
-----	-----------------------	-----

9.2	Personální působnost zákona o cestovních náhradách (komu cestovní náhrady náleží)	217
9.3	Pojmy frekventované při praktickém uplatňování cestovních náhrad	222
9.3.1	Pracovní cesta	222
9.3.2	Zahraniční pracovní cesta	223
9.3.3	Pravidelné pracoviště	223
9.3.4	Rodina zaměstnance	225
9.3.5	Právní úkony	226
9.4	Druhy cestovních náhrad	227
9.4.1	Nárokové druhy cestovních náhrad	228
9.4.2	Nenárokové druhy cestovních náhrad	235
9.5	Poskytování náhrad při přeložení a při přijetí	237
9.6	Náhrady poskytované zaměstnancům za použití soukromých silničních motorových vozidel při pracovních cestách	239
9.6.1	Podmínky povolení pracovní cesty soukromým vozidlem	242
9.7	Náhrady při zahraničních pracovních cestách	246
9.7.1	Denní sazby stravného v cizí měně	248
9.7.2	Kapesné	253
9.7.3	Výdaje na pohonné hmoty	254
9.7.4	Vzájemná výměna zaměstnanců	255
9.7.5	Náhrady při přidělení k výkonu práce v zahraničí	255
9.8	Výdaje na pracovní cesty podnikatelů	259
9.8.1	Tuzemské pracovní cesty	260
9.8.2	Zahraniční pracovní cesty	262
9.9	Náhrady některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí	264
9.9.1	Náhrada zvýšených životních nákladů	264
9.9.2	Náhrada zvýšených vybavovacích výdajů	265
9.9.3	Náhrada jízdních výdajů a výdajů za ubytování při některých cestách do České republiky a zpět	265
9.9.4	Náhrada výdajů spojená s přepravou osobních věcí	266

10. KAPITOLA

ZÚČTOVACÍ VZTAHY K ZAMĚSTNANCŮM A INSTITUCÍM	271
10.1 Účtování společníků s.r.o. a členů družstev	273
10.2 Zúčtování s orgány sociálního a zdravotního pojištění	273
10.3 Ostatní závazky vůči zaměstnancům	274
10.4 Ostatní pohledávky vůči zaměstnancům (účet 335)	274
10.5 Účtování dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti	275

11. KAPITOLA	
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA	277
11.1 Pojmový aparát státních sociálních dávek	277
11.2 Druhy dávek a podmínky jejich poskytování	293
11.2.1 Přídavek na dítě	294
11.2.1.1 Podmínky nároku na přídavek na dítě	295
11.2.1.2 Výše přídatku na dítě	296
11.2.2 Sociální příplatek	297
11.2.2.1 Podmínky sociálního příplatku	298
11.2.2.2 Výše sociálního příplatku	298
11.2.3 Příspěvek na bydlení	301
11.2.3.1 Podmínky nároku na příspěvek na bydlení	301
11.2.3.2 Výše příspěvku na bydlení	301
11.2.4 Příspěvek na dopravu	303
11.2.4.1 Podmínky a výše nároku na příspěvek na dopravu	303
11.2.5 Sociální příspěvek k vyrovnání zvýšení nájemného	304
11.2.5.1 Podmínky nároku na příspěvek	304
11.2.5.2 Výše příspěvku k vyrovnání zvýšení nájemného	306
11.2.6 Rodičovský příspěvek	307
11.2.6.1 Podmínky nároku na rodičovský příspěvek	307
11.2.6.2 Výše rodičovského příspěvku	309
11.2.7 Zopatřovací příspěvek	309
11.2.7.1 Podmínky nároku na zopatřovací příspěvek	309
11.2.7.2 Výše zopatřovacího příspěvku	310
11.2.8 Dávky pěstounské péče	311
11.2.8.1 Příspěvek na úhradu potřeb dítěte	311
11.2.8.2 Odměna pěstouna	312
11.2.8.3 Příspěvek při převzetí dítěte	313
11.2.8.4 Příspěvek na zakoupení motorového vozidla	313
11.2.9 Porodné	314
11.2.10 Pohřebné	315
12. KAPITOLA	
PŘÍLOHY	317